

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מֵאֲרַת (בראשית א). רבי פנחס פתח בפסוק הזה (שיר ג) צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמִּלֶּךְ שְׁלֹמֹה בַעֲטָרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אָמוּ. אָמַר רַבִּי פִנְחָס, חֲזַרְנוּ עַל כָּל הַתּוֹרָה וְלֹא מִצְאָנוּ עֲטָרָה שְׁעֵשְׂתָהּ בַּת שֶׁבַע לְשְׁלֹמֹה. כַּעַת יֵשׁ לֹאמֵר, זֶה שְׁאֵמַר רַבִּי יִצְחָק מֵה זֶה צְאִינָה וּרְאִינָה, הִיזָה לוֹ לְכַתֵּב בְּאוֹ וּרְאוּ, מֵה זֶה צְאִינָה? אָדָּא, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הַפְּסוּק הִזָּה שֶׁנִּקְרָא עַל אוֹתָם הַצְּדִיקִים שֶׁיִּצְאֻוּ מִן הָעוֹלָם הִזָּה וְנִקְבְּרוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה. אָמַר רַבִּי אֲלֶעָזָר, וְשִׁינְאָה נִשְׁמַתָּם שָׁם. וְעֵתִידָהּ בַּת קוֹל לְהַעִיר בְּכָל צִיּוֹן וְצִיּוֹן שֶׁל בְּתֵי הַקְּבֻרוֹת, וְאוֹמְרָת: צְאִינָה וּרְאִינָה, צְאוּ מִתַּחַת רַקְבֹנוֹת הָעֵפֶר וְהַתְּעוֹרְרוּ מִשְׁנַתְכֶם. בְּנוֹת צִיּוֹן - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים-ב' כג) מֵה הַצִּיּוֹן הַלְזוּ. אָמַר רַבִּי פִנְחָס, זְכָאִים אַתֶּם הַצְּדִיקִים לְרֵאוֹת אֵת זִיו הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהַשְּׁלוֹם כָּלוּ שְׁלוֹ, וּבְאִיזוֹ זְכוּת? בְּשִׁבִיל הַעֲטָרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אָמוּ, בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הַפְּתוּר שֶׁהַכְּתִירוֹ אוֹתוֹ הַצְּדִיקִים בְּדַבְּרֵי תוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, אָמוּ, וּמֵהוּ? אָמוּ, וְאִיזְהוּ אִם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֵלּוּ הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם אִמָּה הַיְדוּעָה לוֹ.

בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ - חֲתַנְתָּהּ הִזּוּ מִמִּי הִיא? אָמַר רַבִּי פִנְחָס, מֵהָאֵם הַהוּא, חֲתַנְתָּהּ שֶׁל אוֹתוֹ הָאֵם שְׁלוֹ. מֵהוּ חֲתַנְתָּהּ? בְּיוֹם שֶׁהַכְּשֵׁרוֹ לַעֲשׂוֹת אֵת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא שִׁמְחַת הַצְּדִיקִים. וְאִימְתִי הַכְּשֵׁרוֹ? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים וּמְעַלָּה, שְׁאוֹתוֹ הַיּוֹם חוֹבָה עַל הַצְּדִיקִים לַעֲשׂוֹת שִׁמְחַת הַלֵּב כְּיוֹם שֶׁעוֹלָה לַחֲפָה, וּמִשּׁוֹם אוֹתָהּ הַזְּכוּת עֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעוֹרֵר אוֹתָם

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מֵאֲרַת. ר' פִּנְחָס פָּתַח בְּהַאי קָרָא (שה"ש ג יא) צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמִּלֶּךְ שְׁלֹמֹה בַעֲטָרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אָמוּ. אָמַר רַבִּי פִנְחָס, חֲזַרְנוּ עַל הַתּוֹרָה כּוֹלָא, וְלֹא אֲשַׁכְּחֵן עֲטָרָה דְעֵבְדַת בַּת שֶׁבַע לְשְׁלֹמֹה. פִּעֵן אִית לְמִימַר, הַאי דְאָמַר רַבִּי יִצְחָק מֵאִי צְאִינָה וּרְאִינָה, הִזָּה לִיזָה לְמִיכְתָּב בְּאוֹ וּרְאוּ. מֵאִי צְאִינָה.

אָדָּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פְּסוּקָא דָּא, דְאִתְקַרֵי עַל אֵינוֹן זְכָאִין דְנִפְקוּ מִן עֲלָמָא דִין, וְאִתְקַבְּרוּ בְּאַרְעָא קְדִישָׁא דְיִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי אֲלֶעָזָר, וְדִנְפַקְתָּ נִשְׁמַתְהוֹן תַּמְן. וְעֵתִידָהּ בַּת קוֹל לְאִתְעָרָא בְּכָל צִיּוֹנָא וְצִיּוֹנָא דְבְּתֵי קַבְּרֵי, וְאִמְרָה צְאִינָה וּרְאִינָה, פּוֹקוּ מִתַּחַת בְּלִיאוֹתָא דְעַפְרָא, וְאִיתְעָרוּ מִשְׁנַתְכוֹן. בְּנוֹת צִיּוֹן: כְּמָה דְאִתְּ אָמַר, (מ"ב כג יז) מָה הַצִּיּוֹן הַלְזוּ.

אָמַר רַבִּי פִנְחָס, זְכָאִין אַתוֹן צְדִיקָיָא לְמַחְמֵי בְּזִיוּא יְקִירָא עֲלָאָה דְמַלְפָּא קְדִישָׁא, דְשְׁלָמָא כּוֹלָא דִילִיָּה. וּבְאִיזָה זְכוּתָא, בְּשִׁבִיל עֲטָרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אָמוּ, בְּדִיל הַהוּא כְּתָרָא, דְאִכְתְּרוּ לִיָּה צְדִיקָיָא בְּמִלֵּי דְאוּרִייתָא בְּעֲלָמָא דִין. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, אָמוּ, וּמֵהוּ אָמוּ. וְאִיזְהוּ אִם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֵלּוּ צְדִיקִים שֶׁהֵם אִם הַיְדוּעָה לוֹ.

בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ, חֲתַנְתָּהּ דָּא מִמָּאן הוּא. אָמַר רַבִּי פִנְחָס, מֵהַהוּא אִם, חֲתַנְתָּהּ שֶׁל אוֹתוֹ אִם שְׁלוֹ. מֵהוּ חֲתַנְתָּהּ בְּיוֹמָא דְכִשְׁרֵן לְמַעֲבַד פִּיקוּדֵי אוּרִייתָא, דְהוּא חֲדוּתָא דְצְדִיקָיָא. וְאִימְתִי כִשְׁרֵן. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִתְּלִיסַר שָׁנִין וּלְעֵילָא, דְהַהוּא יוֹמָא חוֹבְתָא עַל צְדִיקָיָא לְמַיעֲבַד חֲדוּתָא דְלָבָא, כְּיוֹמָא דְסְלִיק לְחוּפָה. וּבְגִין הַהוּא זְכוּתָא, עֵתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאִתְעָרָא לְהוֹ וּלְעַבְרָא כְּרוּזָא